

PIJLER 2 – Zichtbaarheid (Fiche 11)

Zichtbaarheid redt mensenlevens. Voldoende zichtbaarheid en gepaste zichtbaarheidsafstanden zijn essentieel voor bestuurders. Alleen als andere weggebruikers tijdig opgemerkt worden, kan er goed geanticipeerd worden op het gedrag van de andere weggebruiker.

– *Gewenst effect:*

- Het aantal letselongevallen (met kwetsbare weggebruikers) doen dalen.

– *Acties:*

- Opstellen van richtlijnen met betrekking tot zichtafstanden, inpassen in huidige kaders.
- Aandacht voor zichtafstanden op het terrein: verhoging zichtbaarheid van motorvoertuigen op kwetsbare weggebruikers en omgekeerd (maar ook op gemotoriseerde voertuigen onderling) door aandacht voor mogelijk te verwijderen obstakels, belemmeringen, verkeersborden, groenvoorzieningen/bomen, geparkeerde voertuigen, bus- en tramhokjes,... die het zicht belemmeren ter hoogte van kruispunten, rotondes en oversteekvoorzieningen.
- Voldoende opvallende en zichtbare oversteekplaatsen voor kwetsbare weggebruikers. Opstellen van eenvormige richtlijnen omwille van de herkenbaarheid van de oversteekplaats.
- We gaan na hoe we de zichtbaarheid en kwaliteit van wegmarkeringen (ook bij slechte weersomstandigheden en duisternis) kunnen verhogen om op die manier
 - onbedoelde verkeersovertredingen te vermijden,
 - voertuigtechnologie (zoals lane departure warning, verkeersbordenherkenning,...) te faciliteren, en
 - de leesbaarheid van de weg te verbeteren.
- We zorgen voor een goede informatiedoorstroming naar lokale besturen om een uniforme belijning en (kleur)patronen (bv. bij suggestiestroken) te bekomen.

– *Kritische succesfactoren:*

Het controleren van zichtafstanden vraagt arbeidsintensief terreinwerk. We gaan na op welke manier we prioriteiten kunnen formuleren.

– *Ondersteunende maatregelen:*

Opmaak van richtlijnen met betrekking tot zichtafstanden.

Er wordt ook aan zichtbaarheid van de weggebruikers gewerkt via informeren, educatie en sensibilisering (zie betreffende fiches), aangevuld met handhaving (vb. fietsverlichting).

– *Monitoring en opvolging:*

De operationele monitoring en opvolging gebeurt door de Adviesgroep voor Verkeersveiligheid op Vlaamse Gewestwegen van het AWV.

Voor de evaluatie van de maatregelen met betrekking tot de zichtbaarheid kan gebruik gemaakt worden van volgende indicatoren:

- Evolutie aantal letselongevallen (met kwetsbare weggebruikers).

Verkeersongevallencijfers worden aangeleverd door de geïntegreerde politie.

De mate van toepassing van de principes bij nieuwe weginfrastructuur zal op planniveau via kwaliteitscontrole nagekeken worden door de bevoegde GBC, problemen met bestaande weginfrastructuur kunnen op de bevoegde PCV voorgelegd worden.

– *Verantwoordelijken:*

Het AWV voor de gewestwegen en de lokale besturen voor de gemeentewegen.

Monitoring door departement MOW en AWV, i.s.m. lokale besturen.

Adviesgroep verkeersveiligheid op Vlaamse Gewestwegen

– *Impact/bijdrage tot de verkeersveiligheid (inschatting)*

Zien en gezien worden zijn fundamentele vereisten voor de veiligheid van alle weggebruikers. Onvoldoende zichtbaarheid vormt een belangrijke factor die het risico op een verkeersongeval beïnvloedt bij alle types weggebruikers.

Wegmarkeringen, signalisatie en verlichting dragen bij om de weg leesbaar te maken. Wegmarkeringen zijn een kosteneffectieve oplossing om een duidelijke aanwijzing te geven waarbinnen de weggebruiker zich moet bewegen, op deze

manier bijdragend tot een voorspelbaar rijtraject, zodat het rijgedrag overeenkomstig aangepast kan worden. Een studie van de European Road Federation (ERF) toonde aan dat goed onderhoud van wegmarkeringen en signalisatie het ongevalsrisico vermindert.

(European Parliament, Directorate-General for Internal Policies, 2014)

| Wie | Wat | Timing |
|---|---|----------------|
| Agentschap Wegen en Verkeer en lokale wegbeheerders, infrastructuurontwerpers | Aandacht voor het voorzien van voldoende zichtafstanden bij nieuwe infrastructuurprojecten | Continu lopend |
| Agentschap Wegen en Verkeer en lokale wegbeheerders | Goede zichtbaarheid en kwaliteit van wegmarkeringen en signalisatie volgens de bepalingen uit het Standaardbestek 250 | Continu lopend |
| Agentschap Wegen en Verkeer in samenwerking met lokale wegbeheerders | Opmaken richtlijnen met betrekking tot zichtafstanden (oa. oversteekvoorzieningen), inpassing binnen huidige kaders. | 2017 |
| Agentschap Wegen en Verkeer en lokale wegbeheerders | Versneld inzetten op het aanpassen van niet-conforme oversteekplaatsen en het verbeteren zichtafstanden ter hoogte van wegen, rotondes, kruispunten op het bestaande wegennet. De screening op hoofdwegen (zie Pijler 2 – Verkeersveiligheidsaudits (VVA) en – inspecties (VVI)) en de lijst van gevaarlijke punten en wegvakken, welke jaarlijks geactualiseerd wordt, vormen hier een basis voor het aanduiden van de probleempunten – en zones. Prioriteiten worden bepaald afhankelijk van de beschikbare middelen waarbij de wegen met de hoogste wegcategorie een hogere prioriteit krijgen. | Vanaf 2018 |